

①
1953-02-15.

Ett trettiotal personer hade hörsammat Skånes Ornitologiska Förenings kallelse till årets första fågelexkursion och mött upp vid Arlövs station på söndagsmorgonen. Det var främst fågellivet i Sjölundabukten och angränsande marker som skulle undersökas. Utbytet blev mycket gott, och stämningen förhöjdes ytterligare av det härliga vädret: klart och lugnt och en värmande sol över det vintriga landskapet. En sånglärka och ett femtiotal ringduvor förstärkte intrycket av vår. En flock starar kunde kanske lätt tolkats i samma riktning - staren är ju till allra största delen flyttfågel hos oss -, men just denna flock har i själva verket övervintrat på de stora utfyllnadsområdena i Sjölundabukten.

En god stund tillbragtes i denna terräng, föga tilltalande i estetiskt hänseende men ganska innehållsrik för en ornitolog. Här stöttes bl. a. en stor rapphönsflock och mängder av fasaner. Några övervintrande sävsparvar väckte intresse, och ännu roligare var en jorduggla, som kretsade i solskenet ovanför de sedvanliga massorna av gråtrut. Ute vid iskanten simmade flockar av sångsvan och gräsand, på ett isblock låg en gravand, och i närheten stod en häger och drömde antagligen om isfria vårvatten ~~med~~ rikligare med tillgång på föda. Men det finaste utbytet var dock en gammal havsörn med snövit stjärt och bengul näbb. Örnen satt på ett isflak, omgiven av ett par tiotal kråkor. När den slutligen lyfte och flög in över land, följde ett par upprörda kråkor med ett gott stycke, tydligen helt besatta av en önskan att ofreda örnen så mycket som möjligt. Men örnen lät sig intet bekomma!

Vid vandringen upp över snöfälten mot Alnarps park sågs övervintrande ormvråk och fjällvråk, en sparvhök seglade över, och utanför Åkarps station satt en stenknäck väl exponerad i en trädtopp. Vid ettiden var programmet slutfört, och deltagarna återvände hem efter en ovanligt trivsam söndagsförmiddag.

- - - - -

Ovanstående är en avskrift av en text, som jag fann 1984-02-18. Den baserar sig alldeles säkert på mina originalanteckningar, som dock senare gått förlorade. Kanske har jag själv skrivit ut denna text, som var avsedd att publiceras under rubriken "Föreningsmeddelanden". Vissa språkliga vändningar stämmer dock dåligt med mitt sätt att skriva.

GRck 1984-02-18

19 febr. 1953.

1 stenfalk sedd i Lund på e m vid vår bostad, Rallaregatan 2 d. Den flög österut, lågt, och slog bakom huset.

20 febr. 1953.

Tågres Lund - Svedala - Skurup för föredrag i Skivarp. Mellan Klågerup och Holmeja 1 ormvråk och 1 tornfalk.

22 febr. 1953.

Exkursion med Ulfstrand. Tågres Lund - Svedala - Börringe. Mellan Staffanstorp och Klågerup sågs 2 sädgäss, 2 ormvråkar, 2 fjällvråkar, och 1 sparvhök. De 2 fjällvråkarna var i sällskap. Strax S om Klågerup 1 ormvråk.

Väder: mulet, milt, nästan lugnt efter gårdagskvällens orkan.

Jag gick med Ulfstrand Börringe station - Börringesjön NV del - dess NO del - Havgårdssjön - punkt 106 - sedan landsväg till Börringe kyrka - Börringekloster - Fjällfotasjöns östra sida vid Ebbesjö - samt genom skogen ~~väl~~ via Trobergamossen till Holmeja, ankomst dit 1545. Före kl 1200 (d v s då vi var vid punkt 106) var utbytet mycket bra, senare delvis regn och mycket fattigt. Fågel:

kråka mycket allmän
råka allmän Börringe kyrka m fl st
kaja my allmän
skata
nötskrika
stare 1 + 1, ej mer
grönsiska stor flock 50 ex vid
Havgårdssjön

domherre
bofink allmän } manne delvis
bergfink allmän } nyanlända??
gulsparv allmän
sånglärka många, delvis sjungande
talgoxe
blåmes
entita
kungsfågel
trädkrypare
snöskata 3
koltrast allmän; delvis nyanländ ?
pilfink
gråsparv
tornfalk 1
blåhök 3, alla juv
sparvhök 1 + 1

havsörn 1 ad och 2 juv

kungsörn 2 juv, en stor, starkt vittecknad, och en liten med mycket mindre vitt

fjällvråk 1 + 1

ormvråk allmän, många, nog 15 - 20 sedda. gräsand mycket vid Börringe(sjön), trots helt istäcke; flög runt, uppskrämda av örnen

kricka 2 ex, det var ♂♀

storskrak 2, högst troligt var det ♂♀
vipa många: 2 + 3 + 1 + några, alla dessa flygande ungefär mot Ö.
Klockan 1215 kom 2 ex ungefär mot VSV (Obs vädret)

sångsvan några i Börringesjön

sädgås 4 + 7 flygande ungefär mot SV

grågås 1 ex flygande mot V vid Börringe.
(En my. sällsynt vinterobs.)

fasan synnerligen allmän

rapphöna 7

skrattnås 30 ex flög högt mot sydost

fiskmå 1 ad i skrattnåsflocken

havstrut 1 ad, flög mot SO ungefär

gråtrut c 4 + 10 + 5 + några, i regel flygande mot SO eller O.

23 febr. 1953.

Rödheten kvar vid vår bostad vid Rallaregatan 2 d i Lund; den har setts från december 1952, även under strängaste kolden!

1953

3

Onsdag 18 mars 1953.

obs På kvällen kl 1953 denna dag kom en flock sädgäss över Lund. Även bläsgås: dess läte slog igenom starkt en gång. Väder: utpräglat högtryck, men nu något ökande ~~min~~ vind.

Torsdag 19 mars 1953.

Denna dag kl c 0930 kom 3 sädgäss över Lund mot öster.

0 R
1

④

Avskrift av kopia av Ingvar Wäreborns anteckningar från min
ornitologiska fältkurs i Falsterbo i oktober 1953

Observationer 6.10.53

Strax vid ankomsten till Falsterbo mötte oss ett rikt fågelsträck. 8500 ormvråk sträckte ut under dagen. Vid hotellet sågs korsnäbbar (mindre), dubbeltrastar och en glada (vanlig). Stora flockar ring- och skogsduvor gick ut och detsamma gällde kaja, stare, bofink och bergfink, grönsiska, sparvhök, ormvråk, men ormvråkarna dominerade helt dagen. Ett par kärrhök (blå, unga), nötskrikor, större hackspettar, stora massor svartmes sågs. Några skator samt nötskrikorna och spettarna gjorde "sträckförsök". Vid stranden låg ejder och massor av småskrak. På Nabben sökte kärrsnäppor och kustpipare föda, och en ensam prutgås flög längs stranden. Några ladusvalor och en hussvala fanns ännu kvar.

Föreläsning den 7.10.53. G. Rudebeck.

Tranan väjer ej för vatten och påverkas ej av ledlinjerna. Segelflygarna koncentreras hit till Falsterbo. Således kommer större del av exempelvis sparvhökarna att koncentreras hit än ex-vis tornfalkarna. I gryningen sträcker sparvhöken utan att segla men senare på dagen begagnar han termiken. Dagskurvan blir därför tvåtoppig:

Vid 80 vind får man dåligt sträck vid Falsterbo. I medvind går fåglarna högre än i motvind. Dålig sikt hämmar starkt sträcket.

Observationer den 7.10.53.

Då vi 0530 lämnade hotellet hördes läten av rödhake, bergfink, bofink, grönsiska och järnsparv. Det senare var mycket karakteristiskt och lät som en liten spröd klockas ringande på avstånd. På Kolabacken stod vi sen och väntade på soluppgången och spanade mot de blodröda fälten i nordost efter fågel. Över oss hördes svartmes, bofink, bergfink, kungsfågel, grönfink, hämpling och grönsiskor tills det plötsligt blivit ljus nog för sparvhökar och vråkar. De kom plötsligt och hade tydligen vaknat på samma gång hela bunten. Ringduvor och skogsduvor drog över i blandade flockar. Tornfalk, blå kärrhök (hona), nötskrikor och större hackspett sågs. En flock mörka fåglar med gåsliknande flykt visade sig vara storskarv. Ett försök att fånga silhuetten nedan:

En stor flock vråkar slog ned på en green i golfbanan där de plockade i sig föda av något slag. En sparvhök slog en kungsfågel. Skärpiplärka konstaterades på en tångvall, och sedan kom den verk-

liga sensationen: stor piplärka, sedd för femte gången i Sverige, läte: tsett. Den såg ut som en ängspiplärka i teckningen men var stor som en fältpiplärka med lång stjärt. Steglitsor, en stor flock, åt frö från några höga örter. Ejderflockar och stora flockar av dykänder sågs långt ute, och en ensam trana (ungfågel: kvillrande läte) följde kusten.

På Nabben sågs kärrsnäppa, en liten flock kustsnäppor, en berg-lärka (mycket vacker) högt ringande läte, jfr järnsp[arv], och en större strandpipare. Storskrak sågs, och i en buske lyckades jag fånga (med handen) en orädd svartmes, som märktes. Flera hackspettar (större) gjorde sträckförsök och en flock sparv (Passer) gick ut. Hela tiden gick väldiga mängder orm- och fjällvråk ut. Fjällvråkarna ökade proportionellt framåt dagen. En liten flock lom gick ut. Dessutom sträckte kråka, råka, kaja och stare. På eftermiddagen sågs

Fort.

5

Fortsättning på avskriften av Ingvar Wäreborns anteckningar från min ornitologiska fältkurs i Falsterbo i oktober 1953

Observationer den 7.10.53 [forts]

backsvala, gransångare, gärdsmyg, taltrast och morkulla. Stjärtänder sågs också.

8.10.53.

Dagens exkursion startade kl 0730 i underbart väder med sol och lugnt och högt sträckande duvor. På Flommen såg vi grönfink, sävsparv, pilfink och bofink. Domherre hördes. En sträckande vitkindad gås sågs i bra ljus. Vid stranden låg småskrak, gråtrut, skrattnäs och havstrut. Vidare vart det häger, bläsand, gluttsnäppa, gräsand, kricka, kärrsnäppa, myrspöv, skedand, ejder, prutgås, kustpipare (bra läte), två flygande (högt!) jordugglor, svartmes, kungsfågel, pilgrimsfalk (slog mot åda, som stod på huvud ner på ytan), vipor, vigg, enkelbeckasin, skarv (sittande på pålar på kolossalt avstånd), knölsvan, trädkrypare och blåmes.

Sen lämnade vi Flommen och drog oss in på halvön. Där sågs gärdsmyg, rödhake, grönfink, stenfalk, tornfalk, rapphöns och sångsvan. Dessutom vart det mera jagande pilgrimsfalk samt blå kärrhök och sparvhök. Vråkar (orm- och fjäll-) sågs här och där, men inga större kretsar. Senare såg ung. halva gänget (ej jag) en ung havsörn.

Hittills 88 arter.

- - - - -

Slut på avskriften. Den har gjorts ordagrant, även skiljetecken och parenteser har satts in precis som i originalet. Vad som placerats inom klammer [] har jag dock själv tillagt.

Wäreborns egna anteckningar, eller rättare sagt den fotokopia från hans anteckningsbok som jag fått och som jag strax härovan kallade "originalet", sitter i pärmen med originalanteckningar i tidsföljd som vanligt. Inalles är 5 sidor fotokopierade.